

Capitolul 1

„... am găsit cadavrul unei femei până'n cincizeci de ani, păr negru, ici colo grizonat, lucrare stomatologică în aur, molar și premolar stânga mandibulă jos... pe antebrațul stâng o inimă însângerată de săgeată și dedesubt în completarea tatuajului inscripționat cu majuscule MIȚA...”

... Nu fusesem numit de mult la comanda Cabinetului de investigații asupra comportamentelor simulate la Criminalistica Poliției Capitalei când din nou Simionescu de la dispăruți...

– Salut, Tudorele!
– Salut Simi! Zice...

– Bă, am una nasoală, mi-a dispărut o lăutărească de'o ardea ea cu gura pe la Vaporu, pe la Mărul de Aur, la Calul Bălan și altele, fără să mai pun la socoteală nunți, botezuri, rupt la turte și tăiat de moț... Nu dau de ea sub niciun chip, tarafu-i mic, patru cinci persoane ca'n familiile de lăutari, ... era ea cu gura cum ți-am mai zis, bărbat'su, Auraș care cam dădea cu arcușu', cumnat'su Niculae, Nicu, cu basu, la acordeon Jean al lui Topală și'n ultima vreme se cam lipise de ei Gherghina (Gina Malagambista) guristă de viitor, neam cu Pitpalac de la Calafat dar care cu mâncărici în cur, lăsase țărani pentru parangheliile din București...

Pe ăștia i-am tot sucit..., același clișeu, Mița nebună, certuri, măscării, gelozie, țepe la bani, fugit de'acasă, venit acasă..., o să vină și de data asta?!... se fac iată exact nouă luni de când nu mai apare.

– Dă-mi, Simi, dosarul să-l răsfoiesc...

Mi-l aruncă pe birou și pleacă pe la casierii să-și facă niște deconturi,... rămân aplecat peste hârtii și încet, încet speța mi se relevă inteligibil, coerent și logic... liniște..., când și când pe holuri se aud tocurile colegelor de la laborator... la capitală îmi începusem ucenicia... pân' să vină detectoarele de la japonezi prinsesem hoții cu mâna pe străzi..., plecasem la specializări, revenisem, înființasem primele laboratoare interjudețene și linia de muncă pe care'o coordonam de la Institutul de Criminalistică... pentru prima dată aveam în România detector, la capitală testam sporadic după cum se mai rupea sacul..., acum fusesem numit definitiv,... Generalul Diamandescu își impusese punctul de vedere – Vreau linie de muncă

independentă la Criminalistic la Capitală – era și visul meu – acum trebuia însă să confirm.

Speța era pe cât de complexă pe atât de provocatoare și frumoasă pentru că din dosar n'aveai ce mare lucru să desprinzi, interesant era să gândești, să construiești, să intuiești..., altfel scenariul tipic: declarațiile celor din anturaj care „firește” niciunul nu știe, nu cunoaște, nu-și mai aduce aminte, n-are de ce să mintă și ce să ascundă..., fișa dispărutei era însă întocmită profesionist: persoană de sex feminin, vârstă aproximativ 50 de ani, talie medie, 1,65 înălțime, ten închis la culoare, păr negru ușor grizonat, formula ordontostomatologică identifica lucrare premolar și molar stânga jos a maxilarului inferior, ochii negri, la data dispariției îmbrăcată în două piese de culoare închisă negru velur, ciorap de nylon plasă culoare neagră, pantof negru cu toc mediu, bijuterii (colier și inele plus verighetă), ținută îngrijită, coafură, pedichiură, la salon la tanti Nina – semne particulare tatuaj pe antebrațul stâng – inimă străpunsă de săgeată, lacrimă de sânge... inscripționat cu majuscule MIȚA... încep să sper... intuiesc... și cam atât...

Alte declarații?!... zvonistica specifică oricăror dispariții de persoane,... ținând de faptul c'a fost văzută de unul și de altul pe la Târgul de Moși..., c'ar cânta cu unii pe la Roșiorii de Vede, dar (și asta contura mobilul geloziei conflictului și răzbunării – eventual omorului în speță) și că'n ultima vreme se'ntețiseră scandalurile Miței cu Auraș și cu cumnată'su Nicu care'o cam pupau în cur pe Gina Malagambista „privighetoarea” tolerându-i excesele de eleganță și lux, vis-avis de Mița „cenușăreasa” cam expirată, tabagioaică, curvă și bețivă după caz...

După câteva note dispartate sesizez că pe acest fond conflictual generic, cu ocazia unei nunți de prin Chitila, Mița se dăduse'n stambă măscărind-o de față cu mesenii și aranjând-o la coc pe malagambistă căreia'i spărsese în cap contrabasul lui Nicu... se rupsesse nunta..., lăutarii huiduiți..., abia scăpați cu fuga,... Mița dispărută..., apoi, firesc o dată cu timpul încet, încet „privighetoarea” repusă în drepturi și se pare rânduiește frățeste între Niculae și Auraș... Peste toate astea Simi, împovărat cu dosar de persoană dispărută..., reclamații de la surorile și cumnații Miței iar de la comandantul Poliției avertismente și muștrări...

Identific evenimentul conflictual ca suprapunându-se cu perioada dispariției femeii și-i invit la taină pe lăutari ca să mai vedem cum devine treaba...

Mi-l aduc primul pe virtuosul viorii, șeful tarafului și soțul dispărutei, pe Auruș... îl scanez, țap bătrân cam pe la șaizeci de coți,... țigan spălat, bărbierit proaspăt, împerciunat a la Elvis, mustață subțire a la Luigi Ionescu,... aluniță albăstrui-verzuie bătută pe obraz spre colțul gurii, manierat și prețios... îl iau din prima:

– Ce știi de Mița?!... repede și fără vrăjeală. Simt că n-ai mai trecut pe la prăvălie, văd că te caci pe tine de frică și cam ai și de ce..., te-am mirosit, te pun în sârme și aflu ce'ai în cap, ce'ai pe suflet..., dă-o din prima, pe urmă mai vedem...!

– Domnule doctor,..., sunt om de onoare, sunt lăutar de mă știe lumea subțire, șefii și d'aci mă știe, barosanii toți, pă ce'am mai scump, nimic nu știu, a plecat nebuna de'acasă, mă gelozea cu aia mică, cu Gherghina, spârgea vesela de porțelan, golea sticle de cognac, umbla prin vrăjitorii, fura de prin casă...

Mă uit la el, povestea filme, nimic natural, nimic încărcat de emoție, patimă, iubire sau ură,... mă privea ca dintr-o mască zbârcită, ridată, cu ochii mici, iscoditori, speriat, încolțit,... transpira pe frunte și pe nas, scotea onomatopee scâncite și fără sens..., nu le-avea cu ancheta, cu zbârna, cu draga neni,... fire de artist, curățel, comisioane, ghișefturi mici, afaceri mărunte, adăpostit de țambal, frapiere cu gheașă și mici..., începea să miroasă din el colonia ieftină dată după brici..., mărușul lui Adam i se tot mișca în sus și'n jos, buzele îi erau albite și crăpate, înghițea în sec..., hai să-l testez dracului mai repede că-l epuizez adrenalinic și nu îmi mai dă reacții de niciun fel...

Acceptă testul..., se conformează cuminte instrucțiunilor de examinare..., răspunde fără viață abia șoptit..., mă lămuresc repede... știe totul, ascunde totul, este implicat direct... într-un final, rătăcit, abia reușește să-și iscălească diagramele..., în mai puțin de'o oră am în față o epavă umană, un nenorocit înspăimântat, împovărat de crimă..., din diagrame desprind cert un vârf de tensiune privind întrebările care vizau eventuale aruncare în apă a cadavrului... insist...

– Auruș, greierașule... îți spun un secret..., ai cam dat-o pe gârlă,... vezi că știi?... Credeai că n-o să flu cea ascunzi în căpățână?!... Zi-ne unde?... Când? ... Cum?... Și de ce?... Cum de-ai putut face asta tocmai tu, baladist, lăutar, fire de artist...? ... se foiește'n fotoliu, cabinetul cam micuț, gratii pe la ferestre,... eu la birou în halat alb cu ochelarii pe nas și marcându-i reacțiile diagramei c'o cariocă tocită roșu aprins... loc nu prea mai este...,

plânge, scoate încet, cu gesturi mecanice, absent parcă o batistă mare cât o basma, albă imaculată, apretată, miroase ieftin... își suflă nasul de mucii, plânge și-l las să se descarce deplin și dintr-o dată mi-e milă de el..., departe de panacotarii de pe tramvaie care se șmenuiau la flagrante, ... de psihopații sexuali duplicitari și perversi, departe de criminalii în serie insensibil moral, fără milă, remușcare sau simț al onoarei..., un artist..., un om sensibil incapabil să-și gestioneze panica și de pe care, iată, începea să cadă vaxul și să se dea'n fapt...

– Stai, mă, liniștit. Ia de bea niște apă, aprinde'o țigară... Ies și-l sun pe Simi...

– Doctore, sunt pe la Dăciulescu la omoruri, completăm un șase din patru nouă pentru extragerea de duminică... Ce-ai făcut? Mă scoți cu nenorocirea? L-ai testat? Se leagă ceva?...

– Simi, stai pe'acolo, te sun eu, treaba-i ca și lămurită... Zi-mi și mie ăștia stau pe'aproape de vreo apă, de vreo fântână, vreun lac ceva...? Dâmbovița-i departe de casa lor?!...

– Bă, Tudore, să nu-mi spui că din teste ne trimite ăsta undeva la dracu'n cărți prin vreo gărlă să căutăm cadavrul Miței și p'ormă să râdă de noi..., ce dracu', mă știi băiat deștept, tatonasem și eu o variantă în acest sens dar singura sursă de apă din cartierul ăstora este o sifonărie, pe colț la Nerva Traian...

– Bine, mă, stai pe'acolo că'n mai puțin de'o oră te sun, mă lămuresc și te sun...

Mă'ntorc la cabinet..., Auraș cu capul în palme, cu umerii căzuți, mă privește întrebător...

– Zii, mă, zic...

– Se spărsese nunta din Chitila, abia scăpasem cu fuga... paguba era mare... rămăsesem doar cu arvuna, cu contrabasul spart în capul „privighe-torii” și țambalul lui Gore Nas sechestrat de români..., ploua mărunt, burnița..., era o ceață deasă de ne mai și pierdeam unii de alții pe drum... Ne certam cu nebuna, cu Mița, ne măscăream... ne blestema să se'aleagă prafu'..., ne punea să ne jurăm... i se păruse nebunei c'o înșelam cu banii și că eu trăiesc cu aia mică... Când să trecem podu' la Mihai Vodă, nebuna s-a oprit să-și bată tocul la un pantof că-i căzuse și mergea ca o capră beată..., nu știu cum de'a intrat dracu'n mine și cum mi'a venit la'ndemână, am umflat-o de păr dând s-o arunc peste parapet... din spate, frate'miu Nicu... pac, pac, două cuțite și i-am făcut vânt..., am auzit-o plescăind în apă și

ne-am cărat... Acasă tremuram amândoi de frig și de spaimă, nopți de'a rândul am tot visat-o... am tot vrut să mă predau la poliție dar încet, încet am refăcut tarafu', aia mică mi-a intrat la suflet, cântă de belea, e producătoare, cad banii din ea ca frunza din pom, îi bagă mușterii la țâțe, la chiloți îi bagă... mi-a luat dracu' mințile, asta e...

– Cum stai cu scrisul?!

– Binișor!...

– Hai, ia de scrie încet și fără grabă..., scrie cum a fost...

Mă uit la el peste ochelari, scrie, și-a așezat o foaie de reper sub mână ca să scrie citeț, drept, ordonat și văd că și reușește s-o scoată la capăt... Îmi scrie șaptesprezece pagini, artist,... viața cu bucuriile și necazurile ei alături de Mița, trecut de mahala romanțată,... prezent de realitate dostoevskiană... și despre viitor... nimic...

Întră Simi. Îi dau foile, citește, recitește, mi le dă înapoi...

– Doctore, ești tatăl lor, psihanaliză curată, să faci cu studenții analiză de caz. Auraș, tată, mie să mi-o decartezi p'aia bună, la secție, acolo să-mi spui unde's bijuteriile Miței? Ce-ai făcut cu ele? Că n-ați dat-o pe gârlă cu aurul pe ea... Cine mai știe de manevră?!... Poate Gore Nas, țambalagiul!... Ce zici? Da' să vezi, doctore, ce geampara o să-mi joace la secție malagambista că de luni de zile o îndop cu țigări și cafele, poate, poate și-o aminti de ceva... Și, mai ales, să-mi explici tu, mie, Auraș, de ce'ai ținut-o'n gușă până acum și n'ai dat-o la secție... Nu m'am purtat eu omenește cu voi...?! Ce vă face, mă, doctoru' eu vă spargeți numai la el?

Cătușele se'nchid sec, Auraș a devenit parcă dintr-o dată mai mic, un bătrânel cocoșat, speriat și trist... Gabor și hoț pleacă împreună, unul poartă crucea unui destin incert și speranța împăcării cu Dumnezeu, celălalt poartă bilete la șase din patruj nouă schematizate meșteșugit... Nici unul nici altul nu știu ce va fi..., iar eu macin, macin la moara fără noroc...

Cobor la Negulescu... fumează împovărat de griji, au cam intrat omoruri în ultima vreme, oameni cam puțini, cauzele complexe, probele cam subțiri, își pune în mine speranțe mari... testez non-stop cercurile de bănuți... din păcate, până acum doar excluderi... Hai să-i fac o bucurie. Îi raportează c'am scos lăutăreasa dispărută de'aproape un an,... îi spun că am mărturisirile complete ale făptuitorului și-i dau să citească... Se afundă'n lectură, face adnotări pe marginile unor pasaje, subliniază, și'ntr'un final mă întreabă provocator:

– Doctore, tu crezi ce scrie ăsta aici?!... Mă, băiatule, dac-o arunca'n Dâmbovița, în trei zile, o săptămână hai, o aveam apărută... Până la Vitan avem poduri, grilaje, sunt bulboane, rădăcini, rămânea agățată ca atâtea alte cadavre pe care le scoatem săptămânal, plus hoiturile de animale la greu...

Rămân năuc... Neluțu are perfectă dreptate dar acel ceva pe care nu'l pot descrie nimănui și pe care simt că numai Bunul Dumnezeu l-a încolțit în sufletul meu, mă face să-i replic cu seninătatea celui care are adevărul la degetul mic...

– Domnule colonel, l-am simțit..., a fost sincer, azi, poate, pentru prima dată și-a deschis sufletul, inima... a mărturisit... nu mă pot înșela, doar ați simțit asta de mii de ori în anchetele pe care le-ați condus... de la dumneavoastră am învățat să ne'ascultăm intuiția...

– Știu, doctore, știu... deasupra noastră, în inima și răunchii noștri, polițiști și hoți de'o potrivă știe ce este doar Dumnezeu. S-ar putea ca azi să-ți fi fost îngăduit să afli și tu... Cu probațiunea, însă, sunteți abia la început de drum, insistați să vedem ce'o mai fi...

– Ce să mai fie!... l-a luat Simi... într-o săptămână, două, omorul va fi probat, or să apară corpuri delictive, vor fi reaudiți martori, pun pariu că la poligraf o să-l sparg pe frac'su, pe Nicolae,... pe parcurs să vedeți ce chef de spovedanie o să capete Gina, poate scoatem ceva și de la Gore Nas țambalagiul, începem interogatoriile încrucișate, confruntări, reconstituiri etc. scenariu criminalistic, școala de la capitală, probațiune beton, eu vă spun sincer că n-am nici cea mai mică emoție.

– Bine, doctore, așa să fie..., mai smântânim situația operativă, a fost un an mai greu, dacă iese lăutăreasa în capul mesei te pun... Îți fac o destăinuire, pe Auraș îl știu de când eram locotenent, Mița a fost o frumusețe de femeie, cum a trecut timpul și cum ne împovărează păcatele anii ce vin... Hai la treabă că devin nostalgic și nici n-am mâncat nimic pe ziua de azi... Când termini treci pe la mine să ieșim pe la Majestic.

– Am înțeles domnule colonel...

Urc la mine la patru..., revăd diagramele, reacțiile... reevaluez, interpretez, concluzionez – speță de succes, soluționată exclusiv prin tehnica poligraf – doar lui Dumnezeu uit să-i mulțumesc...

Mă precipit spre secretariat să-i cer doamnei Dorina o legătură cu Institutul Național de Hidrologie și Meteorologie. Nu peste mult timp sunt în legătură cu șefa de tură, din voce ușor plictisită și acră... Mă prezint respectuos și-i solicit să-mi comunice starea vremii în intervalul critic...

– Tovule, să știi dumneata, cât oi fi de milițian, că prognozele trecute, prezente și viitoare în instituția noastră sunt secrete de serviciu... preferam să vă fi adresat în scris dar după cum știu că și dumneavoastră lucrați, ca și noi, cu realități relative și schimbătoare nu vreau să vă țin în loc, așteptați puțin în telefon...

Dă probabil câteva dispoziții și'n mai puțin de câteva minute aflu că aproape c'un an în urmă în intervalul critic peste care se suprapunea nunta din Chitila și dispariția Miței, toată săptămâna plouase'n toată Muntenia și că fusese o vreme cețoasă persistentă dar mai ales aflu că Dâmbovița dăduse peste maluri în aval de București... Nu mă las și-l sun pe Șchiopu de la I.M.L. Iar plecăciuni, c'o fi, c'o plesni și-l întreb cu speranța de'al găsi apt de dialog...

– Domnule doctor, poate scoate Dâmbovița dacă-i în putere pluviometrică un cadavru uman dincolo de București spre Dunăre?!...

– Tudorele, dacă n'apucă să i se gazeifice cavitățile și să-l scoată apa la suprafață și dacă n'are ghinionul să se'agațe pe undeva, apa'l cară, băiatule, cară Dâmbovița și'o vacă, cadavrele proaspete sunt tătâte'n imersie și's tot duse la vale...

Răsuflu ușurat..., dar n'am încheiat încă... Dunăre, Dunăre apă turbure..., ia să sun eu Criminalistica de la Călărași... Îmi răspunde căpitanul Măgurescu ușor surprins... Îi cer să-mi descrie succint cadavrele scoase de Dunăre în intervalul critic..., mă lasă'n telefon, îi ascult respirația și zgomotele specifice cotrobăitului prin fișiere și sertare de cartoteci... Aștept și sper, sper în ceea ce cred, începe inventarul, bărbat în vârstă de aproximativ 28 de ani etc., etc., minoră de aproximativ 12 ani etc., etc., și dintr-o dată aud ceea ce așteptam: cadavru femeiesc aparținând unei persoane de aproximativ cincizeci de ani, păr negru ușor grizonat, dantură lucrată cu aur, premolar și molar stâng mandibulă jos, pe antebrațul stâng o inimă însângerată de săgeată și în completarea tatuajului – inscripționat cu majuscule Mișa – mențiune specială: la gât colier de aur bridat cu trei perle mici de culoare albă, pe inelarul și arătătorul mâinii stângi verighetă de aur inscripționată „Auraș” și respectiv inel de aur trei pietre roșii, una lipsă...

Realizez brusc, omor spontan, clipă de nebunie temporară fără premeditare de jaf. Abia acum indicii orientativi oferți de poligraf aveau tăria probei, abia acum erau demonstrați, validați și confirmați public iar în declarațiile lui Auraș puteau fi considerate sincere integral.

Îi mulțumesc lui Măgurescu și închid...

Cobor la Negulescu la doi,... de câte ori la începuturile carierei mele nu coborâsem melcul scârilor tocite cu viteza luminii să-i raportez, să-l informez, să-i cer sfaturi, să ne consultăm, să punem la cale, să mă felicite sau să mă certe... Dau să sparg ușa... încuiat... din secretariat iese Roxana. Plânge. Întreb unde-i Neluțu... I-a fost rău, spunea că-l doare ceva prin umărul drept... l-a luat salvarea, a venit și l-a luat, doctorița era speriată rău, și-a uitat ochelarii pe'aici...

Mă'ntreb mai mult... Îl sun pe Simi...

– Du-te, bă, la Călărași, te-așteaptă Mărgulescu de la dispăruți să-ți dea bijuteriile Miței...

Îi percep uluiala la capătul firului, dă să'ngăime ceva dar închid... sună turbat... nu răspund... Încui biroul și plec... Afară burniță de toamnă, e rece și e trist...

...

...din vacanță s-au întors guvernanții..., grași, bronzăți, suficienți... dau gaze pe nas, vorbesc de'o altă lume, lumea lor... masteranzii mei n'au locuri de muncă, prin multinaționale sunt umiliți, spațiul public scoate la concurs doar firimituri, se'adună anxiozitatea, nemulțumirea, și mai ales injustiția, nedreptatea..., se'acumulează ca gazul de mină, să fi uitat guvernanții că gazul de mină, grizul cum i se mai spune face câteodată buf, buf...

...au prins două judecătore cu șpagă, niște coțofene panacotare de mahala, sunt deja jos... la D.N.A. prestează o grămadă de foști studenți au cam prins ceva carte'n venă...

A trecut pe la mine Anca, același zâmbet provocator, aceeași privire carismatică și inteligentă, nici nu știu cum a trecut timpul.

Capitolul 2

*„... libertatea de-a juca barbut, de-a trăi norocul câștigătorului,
drama perdantului, riscurile trișorului, schimbul de pumni și de picioare,
gustul sângelui din buzele sparte...”*

Trei cartiere mi-au marcat începuturile: „Târgul de vite”, împrejmuit cu gard de țevă și stâlpi de beton, câmp tras la drept cu iarba mărunță, ațoasă, trifoi sălbatic și pir, pe care-și întindeau țărani cergile, etalându-și grămezile de grăunțe, boabe de grâu și de porumb, roșii ca arama, galbene ca aurul... Își țineau de gătare juncanii lați în greabăne, vacile ugeroase, caii fornăind în căpestre, oile și măgarii deopotrivă. Astea, în zilele de târg. În rest, târgul al nostru era. Jucam fotbal de dimineața până seara, non stop. Câți fotbaliști n-au plecat de pe târg șlefuiți de Rudi Wetzer la C.F.R!... Viteziști fără splină, dribluri vizavi de care porumbeii jucători își roșeau ciocurile de rușine, marcatori din gurgui și spiț..., machitori de performanță, țuică de-a bătrână, rom, vermouh, bere și mici... Vremuri, timpuri... Niciunul nu s-a pricopsit. Au strălucit meteoric... gagici cu grămada, crăcoase, bulănoase, țătoase... Taxiuri și lăutari... Un sezon, două, trei, apoi dezalcoolizarea, spitalul de demență, infarctul, accidentul vascular și... stop! Pierduți în uitare sau în legendă, după caz...

„Tabaciul”, cartier lăsat spre marginile Dunării, dinspre Cloșani mai la vale: case amărâte, maghernițe, așezare pestriță de mici meșteșugari, tăbăcari, tâmplari, chiriștigii, hamali, căruțași, pescari, ceferiști... Căsuțe cu curți mici, cu liliac și corcoduși, cu pompe de apă, băncuțe și lighean de aluminiu în care capii de familie își spălau trunchiurile transpirate la subraț, își dădeau pământul peste mecelele pătrătoase, țepoase, și treceau cu iscusință briciul. Își lăsau mustăți sârbești, ușor aduse din colțuri, sau oltenești, pe oală, sau muscă, precum Raj Kapoor, văzut de ei în cinematografele din centru. Muierile, toate casnice, tanti, țate, lelițe, sau madame, pândeau ligheanul de aluminiu cu ibricele încălzite pe godin, să se spele pe jos, sau, după caz, să smotocească în el coca cozonacilor, galbenă șofran, dată prin zaharul vanilat și coajă de lămâie hrănită în șapte ouă, îmbăcsită de nucă, și să te ții crăpelniță de Crăciun și de Paști... „Moara de foc”... spaimă, cu singura stradă mai largă: strada morii cu motorul duduind

răgușit. Cartier dens de porumbagii, scandalagii și cuțitași. Cartier muncitoresc proletar, prelungit către Strada Mare, pe care se înșirau dughenele, băcăniile și birturile cu terase populate de lume și popor. Mici, saramură, scărișoară, pizdulici, toate la grătar cu cărbune de prun, după caz. Ceafă de porc, măslina, brânză de oaie dată-n vinuri acrișoare, secărică și bere, la halbă și la țap...

În Moara de foc, la școala generală nr. 4, am făcut amărătele de clase primare. Cititul l-am învățat, mi-am deprins mâna cu scrisul, mi-am deprins mintea cu socotitul și, după caz, am simțit severitatea sau mângâierea autorității școlare.

Viață și școală, școală și viață... am avut de toate. O copilărie de basm, aventură și risc. Imaginație hrănită de Roald Amundsen, cpt. Scott, haiducul Trocan, cula Vladimirescului, sandaua legiunilor romane pe cărămizile castrului Drobeta, Dunărea cu fâșia de frontieră... Barbutul la greu, furturile de lemne și porumbei, încăierările și anchetele sectoriștilor cu labă grea, duhnind a secărică din nas. Înjurături, jargoane și poște la mereu abonatele Mariana și Geta, prin lanurile de floarea soarelui, între două drumuri la bunarul cu cea mai rece apă, manevrat pe roată și lanț.

Îmi amintesc, ca acum: o luam cam de dimineață, toamna, septembrie și octombrie, îmi cărăbăneam cărțile pe la tănuitorii de bizuială, făceam repede pomul, dădeam bețele prin potloaga cu cleiul meșteșugit din vâscul stejarelor de la Vârciorova și pâș, pâș, cu fereală, ajungeam pe maidanele ogașului de la Podul Gruii (astăzi cochetul stadion municipal). Instalăm făcătura cu sticleții strigători din prinzătoare și coliviile mici. Ne-așezam la taclale, după vreo colină sau măracinișuri și-așteptam stolul... Nu trecea mult și năpădeam pe pom, alergam ca apucații, ne-mpiedicam, lunecam, stolurile de sticleți, ghilivani și țaizări înțelegeau dezastrul prea târziu... De fiecare dată rămâneau capcanate pe bețele perverse, date cu clei, cel puțin două, trei piese la fiecare strigare. În sfârșit, instinctul de vânător era hrănit! Țineam în pumni făpturile minunate făcute de Dumnezeu. Cu tact și meșteșugit le curățam aripile și piciorușele de clei. Le curățam cu gaz de lampă. Penajul le rămânea strălucitor. Sticletele galben, roșu, negru, albăstrui, alb și maron parcă, rămânea captiv.

De-acum, departe de el grija gerului, a ploilor, a ereților celor cruzi. Le ofeream totul cu dragoste nețărnută de copil al maidanelor, devenit, iată, vânător... Nu-i înțelegeam atunci libertatea. Deși nici mie nu-mi era prea ușor s-o dobândesc... Zeci de nuiete de gutui mi-a rupt mama de cur,

sanționându-mi evadările și de câte ori n-am simțit pe spinare cureaua tatei... Câte corvezi și pedepse am dus pentru libertate... Libertatea de a înota în Dunăre, de a-mi înnegri de petrol spinarea costelivă... de a exersa vâcsuitul cizmelor grânicerilor de frontieră, care aveau norocul să ne prindă-n flagrant pe fâșie... Libertatea de-a juca barbut, de-a trăi norocul câștigătorului, drama perdantului, riscurile trișorului, schimbul de pumni și de picioare, gustul sângelui din buzele sparte... Când și când, morga, cortegiul funerar, bocete, marș funebru, lăutari, frați și surori, mătuși, mame, copii, unchi și nepoți, rude de la țară, dric, caii mascați, curgerea tristă și neagră după cel dus, țeapăn dat cu pudră, cu vată în nas și inima înțepată de șundriu...

Schela, Moara de Foc, Tabaci, Izvorul Bârzii, Cloșani, Târgul de vite, Colibași, nedei și baluri... Bagabonți ducând hora cu toporul la purtător și cuțitul între dinți... Taraf plângând după contrabas și tobele făcute praf... Încăierare... Muieri țipând, strălucire de brici și... Stop! Mortul, mort sângerat și răcindu-se încet... Spre dimineață, făptașul cules, cules din bordeie, cules din palate, dintre zdrențe sau mătăsuri, de lângă cururi apetisante, amante tuberculoase, mame plângând în colț de basma și copii cu mucii la nas... Pușcăria, aci, aproape, la margine de oraș, apoi transferurile dureroase la Aiud, Poarta Albă, Gherla, Mărgineni, Bârcea Mare, dezrădăcinarea, neliniștea, spaima, visul urât... Stăteau la draga nenii op'șpe, douăj'dă ani... Veneau albi, chinuiți, duri, cutați, ridați, tatuati, haladiți, futuți în găoază, cu priviri piezișe, ciudați... O luau de la capăt: cuțitul la cizmă, totuna le era... Fugea lumea de ei ca dracu de tămâie. Încet, încet se dădeau cu vremea... Din nou jocuri de noroc, porumbei, furăciuni, încăierări, iar pușcărie, până se stingeau...

Nouă, copiilor, ne cădea mukul în anturajul lor. Nu ne era frică de ei. Ne trimiteau după băutură, să ducem bilete la curve sau să le facem corvezi. Ne lăsau să le stăm prin preajmă, să chibițăm, să le ținem dă șase, ne dădeau mărunțiș... Când veneam acasă de prin taverne, miroseam a tutun... Mi-o luam la greu...

Din teoriile asupra cărora mai târziu aveam a zăbovi, ar fi trebuit să sfârșesc pe la pânaie, prin ocele de sare, căci stofă aș fi avut... N-a vrut bunul Dumnezeu și, mai ales mama n-a vrut... Am ieșit polițist... psiholog criminalist am ieșit... În orice altă meserie de pe pământ aș fi fost un ratat. Ca polițist, unii spun c-am lăsat o dără pe unde am trecut...